

Sygnatura akt: V GC 266/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 20 lipca 2016 r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu w V Wydziale Gospodarczym w składzie:

Przewodniczący: SSR Magdalena Berczyńska – Bruś

Protokolant: Anna Woźniakowska

po rozpoznaniu w dniu 06 lipca 2016 r. w Kaliszu

na rozprawie

sprawy z powództwa – (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P.

przeciwko – C. B. (1) i P. B.

o zapłatę kwoty 40 851,29 złotych

i sprawy z powództwa wzajemnego C. B. (1)

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P.

o zapłatę kwoty 20 000,00 złotych

1. zasądza od pozwanych C. B. (1) i P. B. solidarnie na rzecz powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. kwotę 40 851,29 złotych (czterdzieści tysięcy osiemset pięćdziesiąt jeden złotych dwadzieścia dziewięć groszy) z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 23 lutego 2015 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 2 043, 00 złote (dwa tysiące czterdzieści trzy złote) tytułem zwrotu kosztów sądowych i kwotę 2 417,00 złotych (dwa tysiące czterysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego,

2. oddala powództwo wzajemne oraz zasądza od powoda wzajemnego C. B. (1) na rzecz pozwanego wzajemnego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. kwotę 2 417,00 złotych (dwa tysiące czterysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

SSR Magdalena Berczyńska – Bruś

Sygn. akt V GC 266/15

UZASADNIENIE

Powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. pozwem wniesionym w dniu 23 lutego 2015r. wniósł o zasądzenie nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym od pozwanych C. B. (1) i P. B. prowadzących wspólnie działalność w formie spółki cywilnej pod firmą (...) s.c. C. B. (1), P. B. w G. kwoty 40.851,29 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania. Razem z pozwem wniesiono o udzielenie zabezpieczenia.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że powód zawarł z pozwanymi prowadzącymi działalność w formie spółki cywilnej umowę nr (...). Przedmiotem umowy było wykonanie zbiornika retencyjnego wody pitnej z halą stalową konstrukcyjnie powiązaną ze zbiornikiem wg projektu (...) C. – obiekt typu Compact. Pozwani mieli wykonać przedmiot umowy z materiałów zakupionych przez siebie za pieniądze powoda wpłacone zaliczkowo jako I rata

(płatność zaliczki najpóźniej na dzień przed rozpoczęciem prac). Zgodnie z § 3 umowy strony ustaliły terminy realizacji robót, do dnia 1 września 2014r. pozwani mieli rozpocząć roboty polegające na przygotowaniu elementów konstrukcji nośnej, do dnia 15 września 2014r. mieli wejść z montażem zbiornika z halą na przygotowany fundament a do dnia 10 października 2014r. (25 dni od przygotowanego fundamentu) pozwani mieli wykonać konstrukcję nośną zbiornika i hali. Ponadto strony ustaliły zgodnie z § 5 umowy terminy płatności zaliczek w kwocie 45.000 zł (53.350 zł brutto) jako I rata, zaliczka w kwocie 40.000 zł netto (49.200 zł brutto) jako II rata i kwotę 45.000 zł netto (53.350 zł brutto) jako III ratę po wykonaniu konstrukcji nośnej zbiornika w sposób umożliwiający zakup stali kwasoodpornej. Terminy płatności zostały ściśle związane z harmonogramem prac. Pierwsza rata zaliczkowa miała być przeznaczona przez stronę pozwaną na zakup materiałów natomiast druga rata na prace związane z montażem zbiornika, a także wykonaniem jego konstrukcji nośnej oraz wykonaniem konstrukcji hali.

Pozwani nie zdążyli wykonać w uzgodnionym 25 – dniowym terminie konstrukcji nośnej zbiornika i hali. Powód wielokrotnie, bo pismami z dnia 8.12.2014r., 12.12.2014r. oraz 15.12.2014r. informował stronę pozwaną o niewykonaniu konstrukcji nośnej hali i wadliwym wykonaniu konstrukcji zbiornika. Wykonanie konstrukcji hali było możliwe co najpóźniej od dnia 10 listopada 2014r.

Pismem z dnia 15 grudnia 2014r. powód odstąpił od umowy w efekcie zwłoki strony pozwanych w wykonaniu umowy. Na podstawie art. 494 k.c. powód miał prawo domagać się zwrotu tego co świadczył, a więc dotychczas wpłaconych zaliczek.

Do pozwu załączono umowę nr (...) stron, projekt techniczno – budowlany zbiornika z budynkiem stacji, dowód wpłaty kwoty 55.350 zł i fakturę VAT wystawioną przez pozwanych na tę kwotę, korespondencję stron, przelew na kwotę 49.200 zł, protokół procentowego zaawansowania robót z dnia 13.01.2015r.

Zarządzeniem przewodniczącej z dnia 24 lutego 2015r. sprawę skierowano do rozpoznania w postępowaniu zwykłym.

W odpowiedzi pozwanych na pozew z dnia 1 kwietnia 2015r. wnieśli o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie zwrotu kosztów postępowania. Ponadto w piśmie znalazł się wniosek o zobowiązanie powoda do zapłaty pozwany kary umownej w wysokości 10% wartości umownej zgodnie z § 1.0 ust.1 lit.a) umowy.

W uzasadnieniu pisma wskazano, że pozwani jako zleceniobiorca w dniu 8 sierpnia 2014r. zawarli z powodem umowę na wykonanie zbiornika retencyjnego wody pitnej w miejscowości C. na terenie gminy W.. Przed przystąpieniem pozwanych do budowy zbiornika w wyznaczonym miejscu, powód został zobowiązany do wykonania prac przygotowawczych polegających na niwelacji i uporządkowaniu gruntu przeznaczonego pod budowę zbiornika, dokonania wylewki na tej powierzchni zaprawy betonowej jako fundamentu. Jako termin wykonania i przekazania przez powoda fundamentu pod zbiornik strony ustaliły w umowie datę 1 września 2014r. Postępujące opóźnienie powoda w wykonaniu podłoża w ostateczności przyczyniło się do tego iż wyłącznie z jego winy pozwany nie był w stanie wykonać całości prac dotyczących postawienia zbiornika retencyjnego oraz wykonać to urządzenie w przewidzianym terminie umownym do dnia 15 listopada 2014r. Świadczenie pozwanych stało się z winy powoda niemożliwe do wykonania i podlega wygaśnięciu. Ponadto powód umożliwił pobór energii elektrycznej dopiero w dniu 1 grudnia 2014r. Pozwanym przysługuje od powoda kwota 16.587,57 zł z tytułu zaawansowania robót z dnia 13.01.2015r. wg Protokołu procentowego zaawansowania robót sporządzonego przez powoda jednostronnie i tendencyjnie. Ponadto pozwani zakwestionowali naliczenie przez powoda odszkodowania w łącznej wysokości 40.851,29 stanowiącej wartość przedmiotu sporu. Na zasadzie kompensaty nastąpiłoby zniesienie na zasadzie wzajemności obydwu świadczeń – kosztów związanych z realizacją umowy. Do pisma załączono wycenę poniesionych kosztów sporządzoną przez C. B. (1) w dniu 1 kwietnia 2015r. w łącznej kwocie 84.883 zł netto.

W piśmie procesowym z dnia 7 maja 2015r., stanowiącym ustosunkowanie się do odpowiedzi na pozew powód podtrzymał żądanie pozwu. Pozwani nigdy nie naliczali powodowi kary umownej, nie zgłaszali żadnych pretensji wobec powoda co do przeszkód w podjęciu przewidzianych umową prac. Pozwany C. B. (1) odpowiadał za błędy projektowe, a także za konieczność dokonania zmian do projektu, a jego błędy oraz zaniechania wpłynęły w konsekwencji na powstanie okresu opóźnienia. Za niedotrzymanie terminów odpowiadają pozwani. Powód

zaprzeczył również prawdziwości twierdzeń zawartych w dokumencie sporządzonym po otrzymaniu pozwu – wycenie poniesionych kosztów z dnia 1 kwietnia 2015r. nieprawdziwe były również zarzuty co do braku dostępu do energii elektrycznej.

W piśmie procesowym z dnia 6 października 2015r. podpisanym przez C. B. (1) i zawierającym sfałszowany podpis P. B. stanowiącym pozew wzajemny pozwany C. B. (1) wniósł o zasądzenie od powoda kwoty 20.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pisma i zasądzenie zwrotu kosztów postępowania. W uzasadnieniu wskazał, że nieterminowe wykonanie fundamentu, brak dostawy energii elektrycznej i wykonanie zapłaty zaliczki z dużym opóźnieniem upoważniało zleceniobiorcę do zejścia z placu budowy. Stosownie do §10 pkt.d umowy stron jako podstawy dochodzenia przez pozwanych (powodów wzajemnych) przysługującej im kary umownej w żądanej wysokości 20.000 zł, wyliczonej jako 10 % wartości całkowitej kwoty umownej.

W odpowiedzi na pozew wzajemny powód wniósł o jego oddalenie, podnosząc brak podstaw do skorzystania przez pozwanych z § 10 ust.1 lit d w sytuacji braku odstąpienia od umowy przez pozwanych.

Na rozprawie w dniu 6 lipca 2016r. pełnomocnik pozwanego P. B. podniósł, że umowa zawarta przez C. B. (1) w imieniu spółki pozwanych z powodem nastąpiła z przekroczeniem czynności zwykłego zarządu spółki biorąc pod uwagę jej wartość w stosunku do wysokości udziałów w spółce. Pozwany P. B. nie złożył podpisu pod pozvem wzajemnym i go nie poparł.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Przedmiotem działalności powoda jest głównie realizacja stacji uzdatniania wody. Powód wygrał przetarg na budowę Stacji (...) w C. gmina W. na P.. Przetarg był realizowany przez gminę W.. Przedmiotem oferty powoda była realizacja inwestycji w postaci wybudowania stacji uzdatniania wody. Wcześniej gmina zleciła C. B. (1) opracowanie projektu budowlanego hali i zbiornika retencyjnego. Budowa zbiornika retencyjnego, a właściwie zakup i dostawa gotowego modułowego urządzenia stanowiło około 30 % wartości całego kontraktu. Urządzenie stanowi halę o wymiarach 7 x 3 metry. Projekt umowy zaproponował C. B. (1).

Dowód: zeznania świadka J. S. (1) (00:17:39 – 00:29:56

minuta rozprawy z dnia 23.09.2015r.)

Powód ma prawie dwudziestoletnie doświadczenie w zakresie budowy urządzeń uzdatniania wody oraz robót budowlanych w tym zakresie. Przedmiotowy projekt dostarczyła gmina. Został on wykonany przez C. B. (1). Gmina zasugerowała również aby z C. B. (1) zawrzeć umowę na dostawę zbiornika. Wtedy funkcjonowała już jego spółka z P. B..

Dowód: zeznania prezesa zarządu powoda R. W. (00:50:19

– 00:58:47 minuta rozprawy z dnia 6 lipca 2016r.)

Pozwani zawarli umowę spółki cywilnej w dniu 20 listopada 2012r. Przedmiotem działalności spółki miała być budowa zbiorników retencyjnych wodociągowych, projektowanie i montaż. Udziały wspólników wyniosły po 50%, a wartość wkładów po 5.000 zł. Spółka została zwarta na czas nieokreślony.

Dowód: umowa spółki cywilnej z 20.11.2012r. (k. 297 – 299 akt)

P. B. podpisał z pozwanym C. B. (1) umowę spółki cywilnej na prośbę swojego ojca, który się z nim przyjaźni. Miało to być korzystne dla C. B. (1) a P. B. nie miał być angażowany w działalność spółki. Jego rola ograniczyła się do założenia wspólnego konta w banku i nie miał żadnego wpływu na wpłaty czy wypłaty z rachunku bankowego. Nigdy nie podpisywał umów cywilno-prawnych związanych z działalnością spółki. Spółkę rozwiązano na początku listopada 2015r. za porozumieniem stron.

Dowód: zeznania pozwanego P. B. (01:36:45 – 01:43:00

minuta rozprawy z dnia 6 lipca 2016r.)

Strony postępowania zawarły w dniu 8 sierpnia 2014r. umowę nr (...) na podstawie której powód zlecił pozwanym wykonanie zbiornika retencyjnego wody pitnej ze stali kwasoodpornej z halą stalową konstrukcyjnie powiązaną ze zbiornikiem wg projektu (...) C. – obiekt typu Compact. Zbiornik z halą miał być zlokalizowany na terenie gminy W. w miejscowości C.. Obiekt miał być wykonany w zakresie i w sposób zgodny z dokumentacją projektową dla (...)C..

W § 3 strony ustaliły, że rozpoczęcie robót dla zbiornika (...) z halą polegającą na przygotowaniu elementów konstrukcji nośnej w terminie od 1 września 2014r., wejście z montażem zbiornika z halą na przygotowany fundament w terminie 15 września 2014r., wykonanie konstrukcji nośnej zbiornika i hali do 10 października 2014r., przekazanie zbiornika po próbie szczelności do 24 października 2014r., odbiór końcowy do 15 listopada 2014r.

W § 4 umowy strony ustaliły wynagrodzenie dla pozwanych na kwotę 200.000 zł netto. Roboty dodatkowe i zamienne, których nie można było przewidzieć w momencie zawierania umowy pozwani zobowiązali się wykonać na podstawie zatwierzonego obustronnie protokołu konieczności, wprowadzonego aneksem do umowy. Wynagrodzenie za roboty dodatkowe i zamienne miało zostać ustalone na podstawie dodatkowego kosztorysu zatwierzonego przez obie strony.

W § 5 strony ustaliły, że wykonanie przedmiotu umowy nastąpi w czterech ratach. I rata w kwocie 45.000 zł + VAT nastąpi w formie zaliczki po podpisaniu umowy w dniu 31 sierpnia 2014r. II rata także zaliczkowa 40.000 zł + VAT w terminie do 10 września 2014r., III rata w kwocie 45.000 zł + VAT po wykonaniu konstrukcji nośnej zbiornika w sposób umożliwiający zakup stali kwasoodpornej, IV rata końcowa w kwocie 70.000 zł + VAT. Faktury dla III i IV raty miały zostać wystawione po bezusterkowym odbiorze wykonanych robót.

W § 6 wskazano obowiązki powoda takie jak wykonanie fundamentu i przekazanie pozwanym placu budowy w terminie określonym w § 3 pkt 1 a, tj do 1 września 2014r., dostawa energii elektrycznej (...) z zabezpieczeniem nie mniejszym niż 40A, dostawę wody do dwukrotnego napełnienia zbiornika w czasie próby szczelności zbiornika, wykonanie opaski betonowej wokół zbiornika po zakończeniu budowy i odbiorze protokolarnym.

W § 10 umowy przewidziano kary umowne dla pozwanych za niedotrzymanie terminu wykonania umowy określonego w § 3 ust.1 w wysokości 0,1 wartości umownej określonej w § 4 za każdy dzień zwłoki, za nieterminowe usunięcie wad i usterek stwierdzonych w czasie odbioru i gwarancji w wysokości 0,1% wartości umownej określonej w § 3 ust. 1 za każdy dzień zwłoki licząc od dnia wyznaczonego na ich usunięcie, za odstąpienie od umowy z przyczyn leżących po stronie pozwanych w wysokości 10 % wartości umownej określonej w § 3 ust. 1. Również powód zobowiązał się do odstąpienia od umowy z przyczyn leżących po jego stronie w wysokości 10% wartości umownej określonej w § 3 ust. 1.

W § 11 przewidziano, że powodowi przysługuje prawo odstąpienia od umowy, gdy pozwani opóźnią się z rozpoczęciem lub wykonywaniem przedmiotu umowy tak dalece, że nie są w stanie ukończyć go w terminie umownym. Odstąpienie od umowy wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności. Strona odstępująca powinna również podać pisemne uzasadnienie swojej decyzji.

W § 12 umowy przewidziano, że w przypadku odstąpienia od umowy strony wspólnie sporządzą protokół wraz z określeniem procentowego (proporcjonalnego) zaawansowania wykonania robót.

Pod umową podpisał się w imieniu powoda prezes zarządu R. W. a za (...) s.c. inż. C. B. (1), P. B. w G. podpisał się C. B. (1).

Dowód: umowa nr (...) z 8.08.2014r. wraz z załącznikiem nr 1 –

Szczegółowymi warunkami gwarancji (k.21 – 28 akt)

Przedmiot umowy miał być zrealizowany na podstawie Projektu (...) (...) (...) w C. gm. W. województwo (...) opracowanego przez inż. C. B. (1), projektant mgr inż. J. W., (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w G. w listopadzie 2007r. Inwestorem był Urząd Gminy W.. Projekt był załącznikiem do decyzji Starosty Powiatowego w L. z dnia 21 października 2009r. nr 564/09.

Dowód: Projekt Techniczny Budowlany (k. 29 – 37 akt)

W dniu 28 sierpnia 2014r. C. B. (1) w imieniu pozwanych wystawił wobec powoda fakturę VAT (...) z tytułu wykonania zbiornika retencyjnego z halą C. (...) – I rata płatności na kwotę 55.350 zł z terminem płatności 1 września 2014r.

Dowód: faktura VAT (...) z 28.08.2014r. (k. 38v akt)

W dniu 11 września 2014r. powód przelał na rachunek bankowy pozwanych kwotę 55.350 zł tytułem faktury (...).

Dowód: przelew z dnia 11.09.2014r. (k. 39 akt)

Były nieścisłości w projekcie. W trakcie realizacji inwestycji okazało się, że trzeba wykonać jakieś dodatkowe zbrojenie fundamentowe. Trzeba było sporządzić dodatkowy rysunek dotyczący rozwiązania krutek ściekowych w hali, które miały służyć do odprowadzania wody. Gmina wykonała te prace we własnym zakresie ponieważ powód zażądał zbyt wysokiego wynagrodzenia.

Dowód: zeznania świadka A. J. (01:19:28 – 01:23:32 minuta

protokołu posiedzenia przed sądem wezwanym Sądem Rejonowym

w L. z dnia 26 stycznia 2016r.)

Inspektor nadzoru S. P. stwierdził w projekcie istotną usterkę – brak krutek odpływowych wewnątrz pomieszczenia na posadzce. W przypadku awarii znajdujących się tam urządzeń doszłoby do zalania pomieszczenia. Zwrócił się po konsultacji z inwestorem bezpośrednio do C. B. (1) o wykonanie takiego rysunku. C. B. (1) wykonał ten rysunek nieodpłatnie.

Dowód: zeznania świadka S. P. (00:06:24 – 00:15:06 minuta

protokołu posiedzenia przed sądem wezwanym Sądem Rejonowym

w L. z dnia 26 stycznia 2016r.)

Funkcję kierownika budowy ze strony powoda pełnił Ł. K.. Pracownicy powoda weszli na budowę we wrześniu 2014r. Wykonali wykop pod fundament zbiornika i hali. Następnie zaczęli wykonywać zbrojenie pod fundament. Przed samym zalaniem fundamentów inspektor nadzoru zawiesił roboty ze względu na brak odwodnienia podposadzkowego. Gdyby zalano fundamenty nie można byłoby przeprowadzić kanalizacji. (...) nie było w projekcie. Dodatkowy projekt kanalizacji pozwani wykonywali około trzech tygodni. Została ona zrealizowana przez służby gminy. Wykonano ją pod koniec października 2014r. Wtedy powód wylał fundamenty i pozwani mogli wejść na budowę.

Dowód: zeznania świadka Ł. K. (01:10:22 – 01:17:32

minuta protokołu rozprawy z dnia 23 września 2014r)

Powód nie wykonywał kanalizacji podposadzkowej bo nie było to ujęte w jego umowie z gminą. Robił to Zakład (...) z W.. Gdy wykonano kanalizację, pracownicy powoda wrócili niezwłocznie na budowę i dokończyli wylewać płytę fundamentową. Mogło być wówczas przesunięcie tygodnia do dwóch z umowy z gminą. Zbiornik miał być montowany przez pracowników pozwanych na budowie.

Dowód: zeznania prezesa zarządu powoda R. W. (00:58:47

– 01:04:14 minuta rozprawy z dnia 6 lipca 2016r.)

Powód nie dotrzymał terminu wykonania fundamentów na których miał być posadowiony zbiornik retencyjny albowiem inspektor nadzoru ze strony gminy S. P. wstrzymał rozpoczęte roboty albowiem zauważył, że w projekcie wykonanym przez C. B. (1) brak jest instalacji kanalizacyjnej w hali filtrów. Było to na przelomie września i października 2014r. Powód czekał trzy tygodnie na wykonanie projektu kanalizacji. Ze względu na terminy Kierownik D. Inwestycji powoda J. S. (1) otrzymał e – mailem ten projekt mimo iż nie był formalnie przyjęty. Powód mógł zacząć wykonywać już tę posadzkę i fundamenty. Ponadto C. B. (2) musiał uzupełnić projekt o elementy stalowe niezbędne do zamocowania opaski zewnętrznej budynku. Pod koniec października powód otrzymał obydwa projekty. Wykonanie tych projektów zwiększało wartość inwestycji przez co gmina musiała sporządzić protokół konieczności.

Dowód: zeznania świadka J. S. (1) (00:29:56 – 00:40:41

minuta rozprawy z dnia 23.09.2015r.)

14 października 2014r. C. B. (1) przesłał drugą fakturę. Przedstawiciel powoda odmówił przyjęcia tej faktury z powodu opóźnień jakie powstały na budowie.

Dowód: korespondencja mailowa z 14.10.2014r. (k.88 akt)

W dniu 15 października 2014r. pozwany C. B. (1) przesłał do powoda rysunki odwodnienia posadzki w hali stacji wodociągowej C.. Rysunki otrzymał także pan P.. W dniu 20 października 2014r. przesłano z tego samego adresu mailowego (...) Sp. z o.o. rysunek opaski.

Dowód: rysunek opaski i rysunek odwodnienia przesłane 15 i 20.10.2014r.

(k.110 – 116 akt)

W dniu 22 października 2014r. inspektor nadzoru S. P., kierownik budowy Ł. K. i prezes zarządu generalnego wykonawcy R. W. podpisali Protokół konieczności nr 1/10/2014 wykonania robót dodatkowych – zamiennych na obiekcie Budowa Stacji (...) poprzez konieczność wykonania robót nie ujętych w dokumentacji poprzez wykonanie instalacji kanalizacyjnej wewnętrznej – 4 kratki ściekowe + poziomy i podejścia oraz wykonania profilowania posadzki i spadki do krater ściekowych. W uzasadnieniu konieczności wprowadzenia zmian wskazano brak ich ujęcia w opracowanej dokumentacji.

Dowód: protokół konieczności nr 1/10/2014 z 22.10.2014r. (k. 40 akt)

Pismem z dnia 23 października 2014r. C. B. (1) przesłał ponownie fakturę nr (...) z dnia 14 października 2014r.

Dowód: pismo z 23.10.2014r. (k. 89 akt)

W dniu 27 października 2014r. powód wystosował do pozwanych pismo dotyczące realizacji umowy nr (...) z 08.08.2014r., w odniesieniu do pisma z dnia 23 października 2014r. w związku z odesłaniem przez powoda faktury (...) z powodu opóźnień jakie powstały na budowie z powodu zmian w pierwotnej dokumentacji projektowej. Terminy płatności określone w § 5 umowy nr (...) są ściśle skorelowane z terminami realizacji poszczególnych etapów robót wskazanych w § 5. Wystawienie i przesłanie faktury dotyczącej II raty zaliczkowej może odbyć się na pięć dni przed planowanym wejściem pozwanych z montażem zbiornika. Wystawienie faktury było przedwczesne.

Dowód: pismo powoda z dnia 27.10.2014r. (k.41 – 43 akt)

Pismem z dnia 28 października 2014r. powód ponownie odesłał pozwanym fakturę VAT nr (...) z 14 października 2014r.

Dowód: pismo powoda z dnia 28.10.2014r. z dowodem nadania i doręczenia

(k. 44 - 45 akt)

Z dziennika budowy wynikało, że były przerwy w realizowaniu inwestycji spowodowane przez pozwanych.

Dowód: zeznania świadka S. P. (00:28:25 – 00:29:14 minuta

protokołu posiedzenia przed sądem wezwanym Sądem Rejonowym

w L. z dnia 26 stycznia 2016r.)

Na początku listopada powód zalewał fundamenty. Spieszono się ze względu na zbliżającą się zimę. Obawiano się również przekroczenia terminów realizacji inwestycji, które były przewidziane w umowie z gminą ze względu na zastrzeżone kary umowne za ich przekroczenie. Inwestycji pilnował ze strony gminy A. J.. Zdaniem powoda warunkiem wypłaty drugiej raty było ustawienie szkieletu hali i zbiornika.

Dowód: zeznania świadka J. S. (1) (00:40:41 – 00:45:32

minuta rozprawy z dnia 23.09.2015r.)

W dniu 3 listopada 2014r. pozwani wystawili wobec powoda fakturę VAT nr (...) na kwotę 49.200 zł z tytułu wykonania zbiornika retencyjnego z halą w C. wg umowy nr (...) II rata płatności.

Dowód: faktura VAT (...) z 3.11.2014r. (k. 46 akt)

W dniu 7 listopada 2014r. powód przelał na rachunek pozwanych kwotę 49.200 zł za fakturę (...).

Dowód: przelew z dnia 7.11.2014r. (k. 47 akt)

Gdy powód wylał fundamenty pozwani mogli wejść na budowę i wykonać konstrukcję zbiornika oraz konstrukcję hali. Roboty te mieli wykonać w 25 dni. Pozwani częściowo wykonali te roboty. Zrobili konstrukcję zbiornika, ale wadliwie. Powód czekał aż pozwani wykonają swoje prace do końca grudnia 2014r. C. B. (1) twierdził, że nie ma pieniędzy na kontynuowanie prac bo prowadzi również inne budowy. Jak spłyną mu pieniądze z innych budów, będzie kontynuował prace. Prąd na budowie był cały czas dostępny. (...) zgodziły się na korzystanie z szafki elektrycznej, która zasilala pompę.

Dowód: zeznania świadka Ł. K. (01:10:22 – 01:20:22

minuta protokołu rozprawy z dnia 23 września 2014r)

Około półtora tygodnia pracownicy pozwanych czekali na budowie nic nie robiąc. W 2-3 dni stanęła następnie konstrukcja zbiornika. Inspektor nadzoru kazał całą konstrukcję zbiornika poprawiać albowiem wyglądała niechlujnie i niezgodnie z projektem. Pozwani nie mieli pieniędzy na kolejny etap inwestycji czyli montowanie ściany nierdzewnej wewnątrz zbiornika. Pracownicy pozwanych oświadczyli, że nie będą pracować bo nie otrzymują wynagrodzenia. Inspektor nadzoru zażądał wejścia przez Pana B., a on odmówił uzależniając to od kolejnej transzy pieniędzy. Prace z materiałem, które zostały wykonane przez pozwanych były o wartości około 20.000 zł, a pozwani otrzymali już około 100.000 zł. Wtedy powód odmówił zapłacenia kolejnej raty. Pozwany znalazł sobie powód aby przedłużyć nie wchodzenie na budowę żądając zainstalowania rozdzielni budowlanej poboru energii elektrycznej. Powód zainstalował tę rozdzielnię w ciągu dwóch dni.

Dowód: zeznania prezesa zarządu powoda R. W. (01:04:14

– 01:23:54 minuta rozprawy z dnia 6 lipca 2016r.)

Na placu budowy, po lewej stronie od wejścia znajdowała się drewniana skrzynka, przy której był blat desek, na którym leżały kable z końcówkami. Były to tzw. wtyki siłowe. Były również kable na napięcie (...). Na placu budowy była pompa głębinowa, którą główny wykonawca w ramach umowy miał obowiązek wymienić i wymienił.

Dowód: zeznania świadka S. P. (00:36:55 – 00:40:58 minuta

protokołu posiedzenia przed sądem wezwanym Sądem Rejonowym

w L. z dnia 26 stycznia 2016r.)

Pozwani nie wchodzili na budowę, gdy fundament był już wykonany, bo C. B. (1) domagał się zainstalowania licznika energii. Jak tylko dostali pieniądze od powoda ściągnął materiały od dostawcy. We wrześniu 2014r. pozwani wykonywali również prace przy budowie zbiornika na M.. Pozwani potrzebowali zaliczek od powoda na stal. Nie mieli już pieniędzy na zakup stali kwasoodpornej. Nie mieli co robić na budowie bo brakowało materiałów. Pozwani sami mieli dostarczyć materiały na budowę, ale za pieniądze powoda.

Dowód: zeznania pozwanego C. B. (1) (01:46:51

– 01:59:37 minuta rozprawy z dnia 6 lipca 2016r.)

Warunkiem wypłaty trzeciej raty miał być bezusterkowy protokół odbioru prac sporządzony przez strony. Cały czas hala nie była wykonana. Powód odmówił wypłaty trzeciej raty i kilka razy wzywał pozwanych do wykonania tego etapu robót. Na miejscu budowy był dostęp do energii, chociażby do zasilania poprzedniego ujęcia wody. Pozwany miał jeszcze zrobić płaszcz zbiornika, ocieplenie zewnętrzne i wewnętrzne zbiornika i hali. Do 15 grudnia można było jeszcze wykonywać prace. Powód podejrzewał, że uiszczone przez niego pieniądze przeznaczone zostały na inny cel, a nie na realizację umowy. Konstrukcja zbiornika nie było prawidłowo wykonana, zakwestionował ją inspektor nadzoru.

Dowód: zeznania świadka J. S. (1) (00:45:32 – 00:50:11

minuta rozprawy z dnia 23.09.2015r.

Gdy konstrukcja zbiornika została przywieziona, to okazało się że nie był on należycie pomalowany, widać było spady konstrukcyjne. Elementy stalowe konstrukcji wydawał się zbyt cienkie. Spawy były wykonane nieprawidłowo. Prace rozpoczęły się z opóźnieniem około dwóch miesięcy od czasu przekazania placu budowy.

Dowód: zeznania świadka S. P. (01:01:27 – 01:06:26 minuta

protokołu posiedzenia przed sądem wezwanym Sądem Rejonowym

w L. z dnia 26 stycznia 2016r.)

W dniu 8 grudnia 2014r. powód wezwał pozwanych do terminowej realizacji robót. W piśmie stwierdzono, że zrealizowano jedynie konstrukcję zbiornika retencyjnego mimo że zgodnie z zapisami umownymi do tej chwili powinny być wykonane wszystkie prace potwierdzone odbiorem końcowym, którego termin minął 15 listopada 2014r. W ramach zaliczek przekazano kwotę 104.550 zł, a stan zaawansowania robót powód ocenił na kwotę 30.000 zł. Powód zarzucił pozwanym, że przekazane środki zostały wydane niezgodnie z przeznaczeniem, na inne cele niż zakup materiałów na realizację inwestycji (...) C.. Powód wyznaczył pozwanym nieprzekraczalny termin wykonania konstrukcji nośnej zbiornika i hali do dnia 15 grudnia 2014r. pod rygorem wypowiedzenia umowy, żądając natychmiastowego zwrotu wpłaconych zaliczek.

Dowód: pismo powoda z 8.12.2014r. (k.48 – 49 akt)

Pismem z dnia 10 grudnia 2014r. pozwany C. B. (1) odniósł się do pisma powoda i wskazał, że zgodnie z zapisem w Dzienniku Budowy fundament zalano w ostatnich dniach października, a rozpoczęcie montażu wg opinii inspektora nadzoru było możliwe 10 listopada 2014r. Rozdzielnie umożliwiającą pobór energii elektrycznej powód zainstalował dopiero 1 grudnia, czyli od tej daty możliwe jest spawanie i zarazem montaż. Ponadto zostały spełnione warunki do zapłaty przez powoda trzeciej raty, ale zamiast płatności powód grozi zerwaniem umowy mimo że umowa właśnie pozwanym daje prawo do zejścia z budowy w przypadku braku płatności.

Dowód: pismo C. B. (2) z 10.12.2014r. (k. 50 – 51 akt)

Pismem z dnia 12 grudnia 2014r. powód odniósł się do pisma z dnia 10 grudnia 2014r. wskazując na umowny okres od rozpoczęcia montażu do wymaganego zakończenia wykonania konstrukcji nośnej czyli 25 dni i wskazał, że do 5 grudnia konstrukcja hali winna być wykonana. Tymczasem powód stwierdził brak postępu robót i nieobecność pracowników pozwanych. Nie jest również prawdą, że teren budowy nie został zabezpieczony w energię elektryczną. Na budowie znajdował się dostęp do punktu poboru energii elektrycznej 400 V z zabezpieczeniem większym niż 40 A. Podłączenie skrzynki pośredniej wykonane było grzecznościowo i nie było wymagane umową. Tym samym nie ma podstaw aby powoływać się na termin 1 grudnia jako początek okresu w którym można było wykonywać prace związane z montażem konstrukcji. Powód odmówił dalszej płatności i wezwał do niezwłocznej realizacji robót pod rygorem wypowiedzenia umowy oraz wszystkimi tego konsekwencjami. Faktury dotyczące III i IV raty płatności miały być wystawione po bezusterkowym odbiorze wykonanych robót. Do tej pory nie zrealizowano zakresu robót dotyczącego płatności III raty i w związku z tym nie dokonano odbioru tych robót. Tym samym za niezgodne z umową i przedwczesne było wystawienie i przesłanie faktury VAT (...), którą powód zwrócił załączając do pisma.

Dowód: pismo powoda z dnia 12.12.2014r. (k. 52 - 54 akt)

Gmina naciskała na terminową realizację umowy. Inwestycja była dofinansowana ze środków Unii Europejskiej i trzeba było przestrzegać wszystkich terminów. Powód zdecydował się wypowiedzieć umowę pozwanym aby kontynuować samodzielnie inwestycję.

Dowód: zeznania prezesa zarządu powoda R. W. (01:10:42

- 01:14:24 minuta rozprawy z dnia 6 lipca 2016r.)

Powód pismem z dnia 15 grudnia 2014r. skierowanym do pozwanych w związku z brakiem realizacji robót w wymaganym terminie, w szczególności nie wykonaniem konstrukcji nośnej zbiornika i hali do dnia 15.12.2014r., na podstawie § 3 oraz 11 pkt 2a odstąpił od umowy nr (...) z 08.08.2014r. Na podstawie § 11 umowy powód wezwał przedstawicieli pozwanych do udziału w czynnościach sporządzenia protokołu procentowego zaawansowania robót. Dokument ten miał stanowić podstawę do rozliczenia finansowego wykonanych robót. Powód wezwał pozwanych do sporządzenia protokołu w dniu 19.12.2014r. od godziny 9.00 na placu budowy w C..

Dowód: pismo powoda z dnia 15.12.2014r. z dowodem nadania i doręczenia

(k. 55 – 57 akt)

Pozwany C. B. (1) pismem z dnia 15 grudnia 2014r. zwrócił się do powoda z prośbą o sporządzenie aneksu do umowy twierdząc, że opóźnienia w realizacji umowy obciążają powoda.

Dowód: pismo C. B. (1) z 15.12.2014r. (k. 91 akt)

Na podstawie § 11 umowy oraz w nawiązaniu do treści pisma z dnia 15 grudnia 2014r. powód ponownie pismem z dnia 30 grudnia 2014r. wezwał pozwanych do udziału w czynnościach sporządzenia protokołu procentowego

zaawansowania robót, wnosząc o wskazanie terminu przez pozwanych do dnia 12 stycznia 2015r. z zastrzeżeniem praw do jednostronnego obliczenia procentowego zaawansowania wykonanych dostaw.

Dowód: pismo powoda z dnia 30.12.2014r. (k. 58 – 59 akt)

Pismem z dnia 5 stycznia 2015r. pozwany C. B. (1) zarzucił powodowi, że to z winy powoda, jego nieprofesjonalnych działań powstały opóźnienia w przebiegu budowy. Wyplacone przez powoda kwoty były z dużym opóźnieniem. Pracownicy pozwanych byli bezproduktywnie zaangażowani w budowę, co generowało straty. Ewentualne spotkanie na budowie może mieć sens tylko w przypadku potrzeby wyjaśnienia całej sytuacji z udziałem inwestora i podpisania aneksu do umowy.

Dowód: pismo C. B. (2) z 5.01.2015r.

Po wypowiedzeniu umowy J. S. (2) zwracał się do pozwanych o udział przedstawicieli żeby ustalić ile prac zostało wykonanych. Na początku stycznia pozwany nie stawiał się w celu ustalenia stopnia zaawansowania prac mimo, że uczestniczył w tym dniu w naradzie w Urzędzie Gminy. Pracownicy powoda sami ustalili stopień zaawansowania prac i ilości dostarczonych materiałów i ustalili na podstawie programu kosztorysowego, że umowa została wykonana na niecałe 10 %.

Dowód: zeznania świadka J. S. (1) (00:54:55 – 01:01:09

minuta rozprawy z dnia 23.09.2015r.)

W dniu 13 stycznia 2015r. przedstawiciele powoda sporządzili protokół procentowego zaawansowania robót z dnia 13 stycznia 2015r. wraz z dokumentacją fotograficzną. Po wykonaniu szczegółowych oględzin na placu budowy dokonano wyceny materiałów zgromadzonych na placu budowy oraz wyceny wykonanej konstrukcji zbiornika na łączną kwotę 16.587,57 zł. Stwierdzono stan zaawansowania w stosunku do wartości umownej na 8,29%.

Dowód: protokół procentowego zaawansowania robót z 13.01.2015r.(k. 60 – 64 akt)

W dniu 22 stycznia 2015r. powód wezwał pozwanych do zapłaty kwoty 84.147,29 zł stanowiącej zwrot zaliczek wpłaconych przez powoda na realizację umowy, pomniejszoną o koszt robót zrealizowanych przez pozwanych.

Dowód: wezwanie do zapłaty z 22.01.2015r. (k. 65 – 67 akt)

W dniu 22 stycznia 2015r. wezwał pozwanych do zapłaty kwoty 83.550 zł w terminie do dnia 30 stycznia 2015r.

Dowód: ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty z 22.01.2015r ze

sprostowaniem z dnia 23.01.2015r. (k. 68 – 72 akt)

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie powołanych wyżej dokumentów, zeznań świadków Ł. K., J. S. (1), A. J. i S. P. oraz zeznań stron.

Sąd nie dał wiary w prawdziwość wyceny poniesionych kosztów związanych z realizacją umowy nr (...) z 08.08.2014r. z dnia 1 kwietnia 2015r., załączonej przez pozwanych do odpowiedzi na pozew. Wycena ta została wykonana przez pozwanego C. B. (1) i nie powołuje się na żadne dokumenty będące podstawą podanych kwot i to zarówno zakupu materiałów, robocizny, kosztów delegacji, czy bliżej nieokreślonych narzutów. Sąd nie dał wiary również dokumentom załączonym do pisma z dnia 30 września 2015r. będącym fakturami zakupu materiałów, że były przeznaczone na budowę w C. gmina W.. Pozwani prowadzili w tym samym czasie budowę na M. i nie ma dowodu, że zakupione fakturą materiały takie jak stal w G., w której wykazano usługę transportową „dotycząca materiału będącego na o.o.” świadczy o zakupach dokonywanych być może na spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością lub na budowę w pobliżu hurtowni

w G.. Odległość pomiędzy Gminą W. a G. wynosi powyżej 200 km. Zakupy dokonywane w R., czy L. dotyczyły zakupów na niewielkie kwoty na szczotki, szpadle, rękawice, wtyczki, gniazda i tym podobne urządzenia, które również nie musiały być przeznaczone jedynie na budowę w C..

Sąd oddalił wnioski dowodowe pozwanego C. B. (1) zawarte w piśmie procesowym z dnia 30 września 2015r. o zobowiązanie Urzędu Gminy W. do przedłożenia do akt sprawy protokołu przekazania placu budowy albowiem dokument ten nie dotyczył stron procesu, protokołu ustaleń z narady z dnia 7 stycznia 2015r. albowiem z zeznań świadka A. J. wynikało, że dokument taki nie powstał i przedłożenia do akt sprawy dziennika budowy albowiem dokument ten został przekazany przez gminę do starostwa powiatowego po zakończeniu inwestycji.

Sąd zważył co następuje:

Strony łączyła umowa o dzieło przez którą przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia (art.627 kodeksu cywilnego).

Do zawarcia pisemnej umowy stron doszło w wyniku wcześniejszych ustaleń ustnych i na podstawie propozycji treści umowy przedstawionej przez C. B. (1).

Ustalenia stanu faktycznego potwierdziły twierdzenia powoda, że pozwani opóźniali się z wykonaniem dzieła w terminach wynikających z umowy, nawet po uwzględnieniu ich przesunięcia na skutek wstrzymania prac przez inspektora nadzoru ze strony inwestora Gminy W. w celu wykonania kanalizacji podposadzkowej. Pozwani mogli wejść na budowę w dniu 10 listopada 2014r. i przez przewidziany umową (...) – dniowy termin wykonać nałożone umową obowiązki. Pozwani wstrzymali wykonywanie prac uzależniając je od otrzymania trzeciej raty wynagrodzenia, mimo że nie nastąpiły przewidziane w umowie przesłanki do jej wypłacenia. Warunkiem wypłaty III raty był bezusterkowy odbiór wykonanych robót – po wykonaniu konstrukcji nośnej zbiornika. Do takiego odbioru nie doszło. Pozwani nie mogli uzależniać kontynuowania robót od otrzymania od powoda III raty. Z uwagi na bezczynność pozwanych powód miał prawo od umowy odstąpić.

Do odstąpienia doszło na podstawie § 11 ust.2 lit. a umowy stron.

Ponadto, zgodnie z art. 635 kodeksu cywilnego jeżeli przyjmujący zamówienie opóźnia się z rozpoczęciem lub wykończeniem dzieła tak dalece, że nie jest prawdopodobne, żeby zdołał je ukończyć w czasie umówionym, zamawiający może bez wyznaczania terminu dodatkowego od umowy odstąpić jeszcze przed upływem terminu do wykonania dzieła.

Powód uregulował dwie raty ustalonego wynagrodzenia, zgodnie z umową. Pozwany nie wykonał dzieła i nie wydał mu go zgodnie z umową. Odmówił dalszego wykonania robót uzależniając je od uiszczenia przez powoda trzeciej raty wynagrodzenia.

Odstąpienie przez zamawiającego od umowy ma charakter prawokształtujący, prowadzący do wygaszenia stosunku wynikającego z zawartej umowy, ze skutkiem wstecznym (ex tunc). Ze względu na to, że wykonanie prawa odstąpienia od umowy jest jednostronnym oświadczeniem woli, jego skuteczność zależy od dojścia do adresata w taki sposób, że mógł się on zapoznać z jego treścią (art. 61 k.c.). Forma odstąpienia od umowy zależy do tego, w jakiej zawarto umowę o dzieło. Jeśli była to zwykła forma pisemna, albo wyjątkowo inna forma szczególna, odstąpienie powinno być dokonane w zwykłej formie pisemnej, w każdym razie ad probationem (art. 77 § 2 i 3 k.c.).

Jeżeli zamawiający skutecznie odstąpi od umowy, to doprowadzi do powstania sytuacji, w której strony zwolnione są z obowiązku spełnienia świadczeń wzajemnych, natomiast to, co już zostało świadczone, podlega zwrotowi, z tym że każdej ze stron przysługuje w tym wypadku prawo zatrzymania (art. 496). Obowiązek zwrotu najczęściej będzie obciążał przyjmującego zamówienie w zakresie zwrotu otrzymanego już wcześniej wynagrodzenia pieniężnego lub też jego części. Podkreślić należy, na co zwraca się uwagę w piśmiennictwie (A. Brzozowski, w: K. Pietrzykowski, KC.

Komentarz, t. 2, s. 362), że ze względu na integralność elementów składających się na dzieło nie ma tu możliwości stosowania art. 491 § 2 k.c.

Obowiązek zwrotu spełnionych świadczeń nie jest jedynym następstwem skorzystania przez zamawiającego z prawa do odstąpienia od umowy. Jeżeli bowiem owo opóźnienie w rozpoczęciu lub wykończeniu dzieła powstało wskutek okoliczności obciążających przyjmującego zamówienie, to dodatkowo, zgodnie z art. 494 § 1 zd. 2 k.c., może żądać naprawienia szkody wynikłej z niewykonania zobowiązania. Konieczne będzie w tym wypadku wskazanie przesłanek warunkujących powstanie odpowiedzialności odszkodowawczej.

Z uwagi na powyższe roszczenie powoda zasługuje na całkowite uwzględnienie.

Powództwo wzajemne pozwanego C. B. (1) podlegało natomiast oddaleniu ze względu na niespełnienie się wynikającej z § 10 ust.1 pkt d umowy podstawy do obciążenia powoda karą umowną. Do odstąpienia od umowy doszło z przyczyn leżących po stronie pozwanych, a nie powoda co zostało ustalone w toku postępowania dowodowego.

Solidarna odpowiedzialność pozwanego P. B. wynika z treści art.864 k.c., zgodnie z którym za zobowiązania spółki wspólnicy odpowiadają solidarnie.

Z treści umowy spółki wynikało, że przedmiotem jej działalności jest budowa zbiorników retencyjnych wodociągowych, projektowanie i montaż. Zawarcie umowy z powodem było realizacją przedmiotu działalności gospodarczej spółki, a więc mieściło się w czynnościach jej zwykłego zarządu. Bez znaczenia ma wobec realizacji przedmiotu działalności spółki stosunek wartości przedmiotu umowy do wysokości udziałów wspólników. Zgodnie z art. 865 §1 i 2 k.c. C. B. (1) miał uprawnienia do prowadzenia spraw spółki, w tym do podpisania umowy z powodem w imieniu wspólników. Pozwany P. B. nie sprzeciwił się zawarciu umowy z powodem, C. B. (1) nie potrzebował więc uchwały wspólników do jednoosobowego reprezentowania spółki (art. 865 § 2 zd.2 k.c.).

Uwzględniając roszczenie powoda Sąd uwzględnił je również w zakresie żądania zasądzenia odsetek ustawowych.

Jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi (art. 481 § 1 k.c.).

Orzeczenie o kosztach postępowania wydano na podstawie wynikającej z art. 98 k.p.c. zasady odpowiedzialności za wynik procesu i obciążono nimi w całości przegrywających spór pozwanych. Na koszty te złożyła się opłata sądowa od pozwu w kwocie 2.043 zł i wynagrodzenie pełnomocnika powoda ustalone w kwocie 2.400 zł w oparciu o § 6 pkt.5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. nr 163, poz. 1349 z późn. zm.) wraz z opłatą skarbową w wysokości 17 zł od pełnomocnictwa.

Pełnomocnikowi powoda należało się również wynagrodzenie we wskazanej wyżej wysokości od powoda wzajemnego C. B. (1) na skutek wniesionego przez niego pozwu wzajemnego, którego koszty poniósł w całości jako przegrywający ten spór.

/-/SSR Magdalena Berczyńska-Brus